

Examenul național de bacalaureat 2026

**Proba B
Limba croată maternă**

Model

Bilet

Pročitaj tekst naglas.

On pošuti časkom pa će:

– De, pokažite, da vidim...

– Što da ti pokažemo?

– Knjigu.

– Crne su ti ruke, ne damo!

Jedan ipak privoli.

– Moja je ionako zaprljana. Evo ti je – pogledaj! Tu ima ono o Jamerici...

I pruži mu knjigu. Jaoh, kakva li je! Ni da je tri puta bila u ratu. Mali je Učkarić primi u svoje drhtave, pocrnjele ruke, razgleda joj korice i ovori je. Dok je očima pilio u ona tiskana slova, dotle se dječaci nagibali nada nj i opazili da drži knjigu naopako.

Derani pljesnu rukama, uhvate se za ruke, zaigraju oko njega kolo i sve se privijaju od smjeha.

A smijao se i on – Mali Učkarić; nego što se više smijao, to mu je na srcu mučnija padala tuga. Na jednom se uozbilji pa će vraćajući knjigu:

– Da je meni znati što vi znate, ja se možda ne bi rugao ubogome Učkariću...

Na bližnjem tornju izbijalo devet sati.

– Žurimo se – uzvrpolje se djeca i nagnu trčati prema lijepoj zgradi na dnu trga.

Mali Učkarić gleda za njima, ali bez gorčine. Njegovo srce prepuno je sada neke bône tuge. Misli siromah, kako li je on bijedan i kako ništa ne zna... I u srcu mu se nešto trza, napunja prozeble prsi, navire na oči – i mali se nevoljnik baci na mršavo živince i zaplače gorko.

Iz škole dopire molitva djece. Zrakom oblijetaju sve gušće pahulje, a niže uz obalu, podmukli mrmori more kao da nekoga kori.

Vjetar bijaše prestao. Nebo bilo vedro i gotovo bez oblačka i posuto zvijezdama koje su žihvano titrale i krijesile se, te se od njih nježno ljeskao tamni lazur. Nekako se pričinjahu kao da su ovoj dalekoj zemlji bliže.

(Mali Učkarić, Viktor Car Emin)

1. Formuliraj odgovore na slijedeća pitanja vezana za komunikacijsku situaciju u gore navedenom tekstu:

a) Što se iz teksta može zaključiti o pošiljatelju poruke (stav, namjere)?

b) Koja je to vrsta teksta (argumentativni, deskriptivni, narativni itd.)? Obrazloži svoj odgovor.

c) Koje važne sadržajne elemente (ideje, mišljenja, djela) prepoznaješ u gore navedenom tekstu?

2. Koje je tvoje mišljenje o važnosti školovanja? Obrazloži svoj odgovor.